

«Бекітемін»

«Талар» КеАҚ-ның президенті

С. Татибеков

2026 ЖЫЛ

**WorldSkills Kazakhstan кәсіби шеберлік чемпионатының
құрамдас бөлігі «DalaSkills 2026» республикалық
чемпионатын өткізудің
ЕРЕЖЕСІ**

АСТАНА, 2026

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы ереже WorldSkills Kazakhstan кәсіби шеберлік чемпионатының құрамдас бөлігі ретінде «DalaSkills» республикалық чемпионатын (бұдан әрі – чемпионат) ұйымдастыру мен өткізудің тәртібін анықтайды.

1.2. Чемпионаттың мақсаты:

Жас ұрпақты ұлттық мәдениетке, оның әдет-ғұрыптары мен дәстүрлеріне, рухани және адамгершілік-этикалық құндылықтарға тарту, WorldSkills қозғалысының құралдары негізінде озық отандық және халықаралық тәжірибеге сүйеніп, оқушылардың қазіргі және болашақ кәсіби құзыреттіліктерін игеруі және кәсіптік бағдар беру үшін жаңа мүмкіндіктер жасау.

Міндеттері:

-WorldSkills құзыреттілігі және 16-21 жас аралығындағы студенттер, болашақ құзыреттіліктерге ынталы оқушыларды тарту арқылы дарындыларды анықтау;

-Кәсіптік білім негіздері құзыреттіліктері бойынша жарыстар мен конкурстар жүйесін құру, кәсіби шеберлік чемпионатына қатысатын команда мүшелерін қалыптастыру;

-Ерте кәсіптік бағдар беру, кәсіби даярлау.

-Болашақ республикалық, халықаралық, әлемдік чемпионатына қатысушы тәжірибелі жастарды дайындап шығару.

1.3. Республикалық чемпионаты техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының студенттері мен чемпионатқа қатысуға ниет білдірген мектеп оқушылары арасында өткізіледі.

1.4. Бағыты: ұмытылып бара жатқан қазақтың салт-дәстүріне тән әртүрлі саладағы өнерді қайта жаңғырту, қолдан жасалған табиғи - экологиялық бұйымдардың бағасы жоғары екендігіне көз жеткізе отырып, кәсіпкерлікке баулу.

1.5. Чемпионаттың негізге алынатын құндылығы: тұтастық, бірыңғайлық, ақпараттық ашықтылық, әділдік, серіктестік және жаңашылдық болып табылады.

2. Чемпионатты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

2.1. Республикалық чемпионатын ұйымдастыру және өткізу үшін ұйымдастыру комитеті құрылады.

2.2. Ұйымдастыру комитетінің құрамы білім, ішкі саясат, жастар саясаты, әлеуметтік және жұмыспен қамту, кәсіпкерлер, мәдениет басқармалары, сонымен қатар жұмыс берушілер, бизнес қауымдастығы, өңірлік кәсіпкерлік палатасының және жастар ұйымдарының өкілдерінен құрылады.

2.3. Чемпионаттың өту тәртібі

2.3.1. Чемпионат басталмастан бұрын қатысушылар ұйымдастыру комитеті өкілдері және сарапшылармен бірлікте чемпионат бағдарламасымен, тапсырмалар өлшемшарттарымен, жабдықтармен, құралдармен, материалдармен және оларды еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздік ережелеріне сәйкес қолдану шарттарымен танысады;

2.3.2. Қатысушылар өздерінің жұмыс орындарын дайындайды, жетіспей тұрған құралдар болса, бас сарапшыға хабарлайды;

2.3.3. Республикалық чемпионат тапсырмаларын орындауға 2 жұмыс күні беріледі;

2.3.4. Чемпионаттың басталу дабылынан жарты сағат (30 минут) бұрын сарапшылар тапсырмаларды береді;

2.3.5. Чемпионаттың басталу және аяқталу дабылдарын бас сарапшы береді.

2.3.6. Чемпионат төмендегі құзыреттіліктер бойынша өтеді:

1. «Қазақтың дәстүрлі ас дайындау технологиясы» құзыреттілігі;

2. «Қазақтың дәстүрлі тәтті тағамдары және ұн өнімдері» құзыреттілігі;

3. «Қазақтың дәстүрлі қамыр тағамдарын дайындау» құзыреттілігі;

4. «Қазақтың дәстүрлі сүт өнімдерін дайындау» құзыреттілігі;

5. «Су биоресурстарын өңдеу (көшпенділердің балық өнімдерін өңдеу дәстүрлері)» құзыреттілігі;
6. «Этнотуристік қызметтерді ұйымдастыру» құзыреттілігі;
7. «Ұлттық киім үлгілерін цифрлық жобалау» құзыреттілігі;
8. «Ұлттық киімдер сән технологиясы» құзыреттілігі;
9. «Киіз өнері» құзыреттілігі;
10. «Ұлттық қолданбалы өнер: (бау) тоқу» құзыреттілігі;
11. «Ұлттық былғары қолөнері» құзыреттілігі;
12. «Ұлттық құрақ құрау технологиясы» құзыреттілігі;
13. «Дайын металл элементтерінен ұлттық сәндік әшекейлерді құрастыру» құзыреттілігі.

2.4. Ұйымдастыру комитетінің дайындық кезіндегі қызметі

2.4.1. Кәсіби шеберлік чемпионатына қатысушыларды, сарапшыларды, құзыреттіліктерге сәйкес команда жетекшілерін тіркеуден өткізеді (1, 2, 3-қосымшаларға сәйкес); Қатысушылардың жеке тұлғасын және туған уақытын анықтау үшін тіркеу жеке басын куәландыру құжаттарының негізінде жүргізіледі. Тіркеу кезінде қатысушының аты-жөні көрсетілген бәйджик беріледі;

2.4.2. Әрбір құзыреттілік бойынша мамандықтар мен жұмыс орны тіркейді.

2.5. Ұйымдастыру комитетінің чемпионатты ұйымдастыруға байланысты қызметі

2.5.1. Чемпионаттың өтетін орнын және бағдарламаларды бекітеді;

2.5.2. Чемпионат өтетін орынды таңдағанда ғимараттың төмендегідей талаптарға сай болуын анықтайды:

- әрбір құзыреттіліктің инфрақұрылым бетшесі мен техникалық сипаттамасына сәйкес чемпионат өткізуге қажетті негізгі және қосымша жабдықтарды орналастырып, өткізетін орын;

- акт залы немесе чемпионатқа байланысты ресми шараларды ұйымдастыруға қажетті орын;

- чемпионат бағдарламасынан тыс шараларды өткізуге қажетті қосымша орын.

2.5.3. Әрбір құзыреттіліктің тапсырмалар пакетін бекітеді.

2.5.4. Чемпионатты өткізу жоспарын, оның өту бағдарламасын, ашылу және жабылу салтанатының сценарийін, конкурстан тыс шаралар бағдарламасын және чемпионаттың өту орнын көркемдеп безендіру мен медиа жоспарын, марапаттар мен бағалы сыйлықтар санын бекітеді.

2.5.5. Мамандықтар бойынша сараптау топтарының және бас сарапшылардың құрамын бекітеді.

2.6. Ұйымдастыру комитетінің чемпионатты өткізу кезіндегі қызметі

2.6.1. Сайысқа қатысушыларды, сарапшыларды, еріктілер мен бизнес-серіктестерді тіркеуді ұйымдастыру. Тіркеу тізімдерін электронды түрде Чемпионат басталуынан 3 аптадан кешіктірмей қалыптастыру қажет.

2.6.2. Шараны өткізуде қауіпсіздікті қамтамасыз ету: полиция кезекшілігі, медициналық персонал, өртқызметі, басқа да қажетті қызметтерді тарту.

2.6.3. Чемпионат өткізу орындарында техникалық қызметкерлердің кезекшілігін чемпионат өту кезеңі бойы қамтамасыз ету (бұзылу және істен шығулар жағдайларының болуымен байланысты);

2.6.4. Ғимараттарды пайдалануға берілуін және коммуналдық қызмет көрсетуін, тазалық жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету; желдеткіш, кәріз, сумен қамсыздандыру, жылу жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;

2.6.5. Чемпионат көрермендері мен оның қатысушыларының ғимаратқа кедергісіз кіруі

мен шығуын ұйымдастыру.

2.6.6. Санитарлық- дезинфекциялық режимді сақтау.

2.6.7. Чемпионат жеңімпаздарын марапаттауды ұйымдастыру;

2.6.8. Чемпионат өткеннен кейін 5 (бес) күн ішінде WSK республикалық кәсіби шеберлік операторына конкурстың өтуі жөніндегі есебін жібереді;

2.6.9. Чемпионаттың қорытындысы бойынша бұқаралық ақпарат құралдарына хабарламалар беріп, материалдарды білім ұйымдары, жергілікті және орталық ресми интернет – ресурстарына орналастырады.

3. Чемпионат қатысушыларына қойылатын талаптар

3.1. Әрбір құзыреттілік бойынша конкурсқа 6 (алты)-дан кем емес сайыскерлер қатысады. Қатысушылар саны шектелмейді.

3.1.1. Ресми немесе көрмелік құзыреттіліктерде Қатысушылар саны 5 қатысушы (5 топ) немесе одан аз болса, онда тек қана Алтын медаль және сәйкесінше «Үздік маман» алқасы беріледі;

3.2. Чемпионатқа 16-21 жастағы сайыскерлер қатысады;

3.3. Қатысушылар:

3.3.1. Техникалық және кәсіптік білім және жоғарғы білім ұйымдарының студенттері мен бітірушілері, мектеп оқушылары;

3.4. Барлық қатысушыларда жеке басын куәландыру құжаттары болуы міндетті.

3.5. Барлық қатысушылардың медициналық тексеруден өткен құжаты болуы керек.

3.6. Ұйымдастыру комитетіне 1, 1.1 қосымшаларға сәйкес құжаттар тапсырылады.

Қосымша 1

(Қатысушылар тізімінің формасы)

WorldSkills Kazakhstan кәсіби шеберлік чемпионатының құрамдас бөлігі «DalaSkills» республикалық чемпионатына қатысуға өтінім үлгісі

(құзыреттілік атауы) бойынша қатысушылар тізімі

р/с	Қатысушының аты-жөні, туған жылы, айы, күні	Мекеме атауы	Жұмыс орны, лауазымы/ оқитын жері, курсы, тобы/	Электронды адресі және байланыс телефоны	Жетекшісі аты-жөні, лауазымы, байланыс телефоны (ватсап)

Мекеме басшысының қолы, мөрі, тегі, аты-жөні

Қосымша 1.1
(Өтінім формасы)

**WorldSkills Kazakhstan кәсіби шеберлік чемпионатының құрамдас бөлігі
ретінде «DalaSkills» республикалық чемпионатына қатысуға
ӨТІНІМ**

(оқу орнының (мекеменің) атауы)

1	Қатысушының аты –жөні	
2	Туған күні, айы, жылы	
2.1	Ұлты	
2.2	Жынысы	
3	Құзыреттілік атауы	
4	Оқу орны, курсы, тобы (жұмыс орны, лауазымы)	
5	Оқыту тілі	
5.1	Мемлекеттік тілді білуі	
6	Мекен-жайы	
7	Байланыс телефоны, эл.поштасы	
8	Қатысушының жетекшісінің тегі, аты-жөні, лауазымы, телефоны	
9	Оқу орны (мекеме) басшысының аты-жөні, телефоны	
10	Жолбастаушының тегі, аты-жөні, байланыс телефоны	

Мекеме басшысының қолы, мөрі, тегі, аты-жөні

4. Конкурс тапсырмасының сипаттары:

- 4.1. Мамандықтардың атауы мен сипаты;
- 4.2. Модульдердің атауы мен санын қосқанда конкурстық тапсырмалардың сипаты, тапсырманы орындауға берілетін уақыт;
- 4.3. Конкурстық жұмыстарды бағалау критерийлері мен тәртібі;
- 4.4. Ұйымдастыру комитетінің ұсынған құрылғылары, материалдары, құрал-жабдықтары;
- 4.5. Қатысушының өз жанында бар материалдар, құрылғылар мен құралдар;
- 4.6. Конкурстық учаскені жоспарлаудың ең төмен талаптары;
- 4.7. Еңбекті қорғау бойынша жалпы талаптар;
- 4.8. Техника қауіпсіздігі бойынша жалпы талаптар;
- 4.9. Ішкі құрылым бетшесі;
- 4.10. Конкурстық тапсырмаларды орындауда қажетті басқа да ақпараттар (сызба, схема және т.б.) жатады.

5. Еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау (бұдан әрі – ЕҚ мен ТҚ)

- 5.1. Еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау төмендегі бағыттардан тұрады:
  - 5.1.1. Барлық тіркелген қатысушылар, сарапшылар, команда жетекшілері ЕҚ мен ТҚ ережелерін қатаң орындаулары қажет;
  - 5.1.2. Ұйымдастыру комитеті еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау ережесінің орындалысы мен толықтай технологиялық жабдықталуына жауапты;
  - 5.1.3. Ұйымдастыру комитеті және сарапшылар еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау қағидалары талаптарына сәйкес конкурсты жоспарлайды және өткізеді.
  - 5.1.4. Ұйымдастыру комитеті техникалық сарапшыларды бекітеді;

5.2. Әрбір құзыреттілік бойынша жабдықтардың техникалық жағдайына және ЕҚ мен ТҚ ережесінің орындалуына жауапты техникалық сарапшы белгіленеді;

5.3. Чемпионат алдында техникалық сарапшы қатысушылармен және сарапшылармен ЕҚ мен ТҚ ережесін орындау жөнінде нұсқама жүргізеді.

Нұсқау қорытындысы хаттама арқылы рәсімделіп, қатысушылар мен сарапшылардың қолы қойылады (7, 7.1. қосымша).

6. Техникалық делегат

6.1. Техникалық делегат (өз қатысушы-өңірінің қолдауымен) барлық сарапшы-компатриоттарға келесі ақпараттардың ұсынылуына жауапты болады:

- Чемпионатқа қатысты барлық ақпарат ұсынылған желі атауы әлеуметтік желіге қолжетімділік.

- Техникалық сипаттама және инфрақұрылымдық парақша.

- Чемпионат ережесі.

- Әдеп Кодексі.

- Техникалық қауіпсіздік, денсаулық және қоршаған ортаны қорғау бойынша құжаттар.

- Чемпионатқа дейінгі таратылатын Сайыс тапсырмалары (яғни, басталудан 1 ай бұрын).

- Көмегі тиеді деп саналатын кез-келген басқа да құралдар және/немесе құрылғылар және/немесе материалдар бойынша нұсқаулық.

- Қазақстан Республикасының мәдениеті, салт-дәстүрі және заңдары.

6.2. Техникалық делегаттың міндеттері

Техникалық делегат барлық қатысушылардың техника қауіпсіздігі, денсаулықты және қоршаған ортаны қорғау ережелерімен, сонымен қатар техника қауіпсіздігі, денсаулықты және қоршаған ортаны қорғауға қатысты WorldSkills Kazakhstan Ережелері және саясатымен Чемпионат басталмас бұрын танысулары үшін жауапты.

6.3. Сайыс алаңдарының сарапшылары мен менеджерлерінің міндеттері

Сайыс алаңдарының Сарапшылары мен Менеджерлері құзыреттіліктер бойынша сайыстардың қабылдаушы тараптың ережелерін қоса алғанда, техника қауіпсіздігі, денсаулықты және қоршаған ортаны қорғауға қатысты WorldSkills Kazakhstan Ережелері ережелері мен Техникалық сипаттамаға енгізілген қауіпсіздікке, еңбекті және қоршаған ортаға қойылатын талаптарына сәйкес өткізілуі үшін жауапты.

7. Чемпионат сарапшыларының міндеттері

7.1. Бас сарапшының міндеттері:

6.1.1. Республикалық чемпионаттың бас сарапшысын және техникалық сарапшыны ұйымдастыру комитеті анықтайды;

6.1.2. Сарапшылардың ережені, рәсімдерді, бағалау мөлшерлерін сақтауды қамтамасыз етуін басқарады және тапсырмаларды мамандықтардың техникалық сипаттамасына сәйкес дайындауды үйлестіреді;

6.1.3. Сарапшыларды қажетті нормативтік құжаттармен, бағдарламалармен таныстырады және сарапшылардың бірліктегі жұмысын ұйымдастырады;

6.1.4. Сарапшылармен бірлікте чемпионат орынындағы жабдықтардың, құралдардың, материалдардың жағдайын тексереді;

6.1.5. Еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау ережесінің орындалысын қамтамасыз етеді;

6.1.6. Чемпионат аяқталысымен ұйымдастыру комитетіне барлық конкурс жұмыстарының сараптау қорытындысын (CIS жүйесінде бағалау), тапсырмалар бойынша қабылданған ұсыныстарды тапсырады.

7.2. Сарапшыларының міндеттері:

- Чемпионат өтпестен бұрын ұйымдастыру комитеті ережелерімен, нормативтік құжаттарымен танысады;
- Чемпионат тапсырмаларын жасақтауға қатысады, қажетті жағдайда тапсырма мазмұнына өзгерістер енгізеді;
- Еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздікті сақтау ережелерімен танысады;
- Тапсырмаларды мамандардың техникалық сипаттамасы бойынша жасақталған бағалау өлшемшарттарына (критерий) сәйкес бағалайды;
- Бас сарапшы сарапшылар құрамының қорытынды отырысын өткізіп, әрбір қатысушының тапсырмаларды орындау ұпайлары көрсетілген қорытынды мәліметтері бойынша CIS жүйесінде бағалау хаттамасын ұйымдастыру комитетіне тапсырады.

7.3. Сарапшылар және қатысушы-компатриотқа баға қою:

Сарапшылар өз Қатысушы-компатриоттарын бағалай алмайды. Алайда бұл жан-жақты бағалауда қиындық келтіреді. Жан-жақты бағалау сарапшылардың сол бір тобы әрбір қатысушыны олар белгілейтін аспектілердің әрқайсысы бойынша бағалағанда ғана жүзеге асырылады. Бұл мәселені шешудің бірнеше жолы бар:

Қосымша сарапшы әрбір бағалаушы топқа қосылады, бұл жағдайда қосымша сарапшы компатриот-сарапшыны ауыстырады.

Компатриот-сарапшының бағалауы баға беру туралы шешімнен алынып тасталады.

Бағалау үшін компатриот-сарапшыны ауыстыратын сарапшы тағайындалады.

Жоғарыда келтірілген тізімдердің қайсысы болмасын таңдалған жағдайда, ол бағалау бойынша бас сарапшымен мақұлдануы тиіс.

7.4. Бағалау

0-ден 3 дейінгі бағалау:

- 0 - салалық стандарттың кез-келген деңгейінен төмен;
- 1 - салалық стандартқа сай өнімділік;
- 2 - салалық стандартқа сай және кей жағдайларда сол стандарттан асып түсетін өнімділік;
- 3 - саланың күтілетін нәтижесімен салыстырғанда, үздік немесе айтарлықтай өнімділік.

Бақылау көрсеткіштері осы стандарттарды конкурсқа қатысушылардың өнімділігін бағалауда және есептілігін жүргізуде қолданылады және бағалау топтары үшін басшылық болып табылады.

Бағалау сызбасы бағалау уақыты мен есептеулер жүргізу барысында өзгертілмеуі қажет.

Соңғы келісілген бағалар бағалау парақтарында қолмен толтырылуы тиіс.

7.5. Берілген бағаны есептеу

Әрбір сарапшы Қатысушы орындауға тырысып көрген әрбір көмекші өлшемшарттарының аспектілерін 0 ден 3 дейін бағалауы тиіс. Егер ұпай аралығы 1 жоғары болса, ауқымын 1 дейін немесе одан аз ету мақсатында қорытынды көрсеткіштерге сілтеме жасай отырып, қысқаша талқылау жасауға рұқсат етіледі. Егер Қатысушы көмекші өлшемшарттарының бірін орындауға талпынбаған болса, әрбір Сарапшымен берілетін баға нөлге тең болуы қажет.

8. Чемпионатты қаржыландыру, жеңімпаздарды марапаттау

8.1. Әрбір құзыреттілік бойынша Қатысушылар саны 6 қатысушы (6 топ) немесе одан көп болса, чемпионат жеңімпаздары нәтижесі бойынша тиісінше бірінші, екінші және үшінші орын көрсеткіштеріне сәйкес алтын, күміс және қола медальдармен марапатталады.

8.1.1. Ресми немесе көрмелік құзыреттіліктерде Қатысушылар саны 5 қатысушы (5 топ) немесе одан аз болса, онда тек қана Алтын медальмен марапатталады.

8.1.2. Әрбір құзыреттілік бойынша 700 және жоғары ұпай жинаған, бірақ медальмен марапатталмаған қатысушылар кәсібилігі үшін «Үздік маман» алқасымен марапатталады.

8.2. Барлық қатысушыларға, сарапшыларға, техникалық делегаттар мен алаң төрағаларына қатысқандығы туралы Сертификаттар табысталады.